

MINISTRY
OF VETERANS
AFFAIRS
OF UKRAINE

ПАМ'ЯТКА

ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОХОВАННЯ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ОСІБ, ЯКІ МАЮТЬ ОСОБЛИВІ ЗАСЛУГИ ПЕРЕД БАТЬКІВЩИНОЮ, УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ, ПОСТРАЖДАЛИХ УЧАСНИКІВ РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ ТА ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ

ЗМІСТ

- I. Порядок сповіщення про загибель (смерть) військовослужбовців.
- II. Порядок транспортування та супроводження труни з тілом загиблого (померлого) військовослужбовця.
- III. Порядок поховання.
- IV. Допомога на поховання та компенсація витрат на поховання.
- V. Порядок перепоховання.
- VI. Порядок отримання пільг.

I. Порядок сповіщення про загибель (смерть) військовослужбовців.

Командир
військової
частини

у той самий день
особисто по телефону
та телеграмою сповіщає

**письмове повідомлення
встановленого зразка,**
у разі потреби, може бути
надіслане після
закінчення проведення
службового розслідування

військового комісара
(керівник територіального
центру комплектування та
соціальної підтримки), який
**зобов'язаний у день
отримання телеграми:**

1. негайно поінформувати представників місцевої державної адміністрації або органів місцевого самоврядування за місцем проживання сім'ї про загибель (смерть) військовослужбовця із зазначенням її причин
2. особисто (по змозі в присутності лікаря) сповістити близьких родичів загиблого (померлого)
3. узгодити з рідними загиблого (померлого) військовослужбовця, представниками місцевої державної адміністрації або органів місцевого самоврядування місце, час та порядок поховання загиблого (померлого) військовослужбовця
4. Після отримання **письмового повідомлення встановленого зразка** особисто передає його сім'ї або близьким родичам, інформує їх щодо пільг та роз'яснює порядок порушення клопотання про призначення пенсії (допомоги) сім'ї загиблого (померлого) військовослужбовця.

Підстава: Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затверджена наказом Міністерства оборони України від 05.06.2001 № 185, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.06.2001 за № 524/5715 (глава 2).

II. Порядок транспортування та супроводження труни з тілом загиблого (померлого) військовослужбовця.

Наказом

командира
військової
частини

або

військового комісара
(керівник територіального
центру комплектування та
соціальної підтримки)

для транспортування та
супроводження труни з тілом
загиблого (померлого) до
місця поховання
призначається команда з двох
- чотирьох осіб.

Транспортування тіл
військовослужбовців, які
загинули (померли) у
районах проведення
АТО, здійснення заходів
із забезпечення
національної безпеки і
оборони, відсічі і
стримування збройної
агресії Російської
Федерації,
організовується
командиром військової
частини або за його
зверненням начальником
Управління цивільно-
військового
співробітництва
Збройних Сил України.

Старший команди, для
передачі сім'ї, близьким
родичам або спадкоємцям,
при собі зобов'язаний
мати:

1) повідомлення про смерть та інші необхідні
документи про обставини смерті;

2) усі власні речі, цінності та документи
загиблого (померлого) військовослужбовця;

3) і акти прийому-передачі на них.

Командир військової частини та старший команди зобов'язані:

- узгодити з начальниками гарнізонів та районними (міськими) військовими комісарами (керівником територіального центру комплектування та соціальної підтримки) всі заходи щодо організації поховання загиблих (померлих) військовослужбовців;
- передати після прибуття до місця поховання сім'ї або найближчим родичам загиблого (померлого) військовослужбовця власні речі, цінності, особисті листи та фотокартки;
- передати після прибуття до місця поховання районному (міському) військовому комісару (керівнику територіального центру комплектування та соціальної підтримки) - **документи, у тому числі повідомлення та свідоцтво про смерть;**
- взяти участь у похованні.

Підстава: Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затверджена наказом Міністерства оборони України від 05.06.2001 № 185, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.06.2001 за № 524/5715 (глава 4).

Наказом по військовій частині призначається комісія для організації поховання, до складу якої включаються:

- один із заступників командира військової частини, офіцери штабу і виховної роботи
- офіцери підрозділу, де проходив військову службу загиблий (померлий) військовослужбовець.

Поховання загиблого (померлого) Військовослужбовця проводиться:

- в костюмі літньому польовому,
 - білизні натільній,
 - шкарпетках,
 - взутті,
 - або в парадно-вихідній формі одягу (за наявності), які йому належали.
- У разі якщо комплект форми одягу загиблого (померлого) військовослужбовця у непридатному стані (на підставі відповідного акта), видається новий комплект форми одягу та взуття.

III. Порядок поховання

Облік загиблих (померлих) військовослужбовців здійснюється згідно з діючими правилами з обліку особового складу у штабі військової частини і військовому комісаріаті.

У штабі військової частини на загиблого (померлого) військовослужбовця повинні бути оформлені такі документи:

- військовий квиток;
- обліково-послужна картка (солдатів, матросів, сержантів, старшин строкової військової служби);
- розрахункова книжка військовослужбовця;
- акт у двох примірниках за формою 29 на всі власні речі, цінності та особисті документи;
- повідомлення про смерть встановленого зразка (додаток 2) у двох примірниках.

Під час організації поховання загиблого (померлого) військовослужбовця за рахунок військової частини закупаються такі предмети ритуальної належності:

- труна,
- труна оцинкована (за потреби),
- подушка,
- похоронне покривало,
- санітарний (патолого-анатомічний) мішок (за потреби),
- надгробний хрест,
- транспортувальний ящик (за потреби),
- ритуальний вінок,
- державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого).

Для поховання загиблого (померлого) військовослужбовця мусульманського віросповідання за рахунок військової частини закупаються такі предмети ритуальної належності:

- труна,
- труна оцинкована (за потреби),
- подушка,
- санітарний (патолого-анатомічний),
- мішок (за потреби),
- транспортувальний ящик (за потреби),
- 9 метрів білої ситцевої матерії,
- державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого).

Крім того, військовою частиною можуть оплачуватись інші ритуальні Послуги (виготовлення надписів на надгробних хрестах, написи на траурних Стрічках ритуальних вінків, послуги кремації).

Підстава: Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затверджена наказом Міністерства оборони України від 05.06.2001 № 185, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.06.2001 за № 524/5715 (глава 3).

III. Порядок поховання

Проведення військового поховального ритуалу

Стаття 81 Військовий поховальний ритуал - це процедура урочистого віддання військових почесностей під час поховання (перепоховання) загиблих (померлих) військовослужбовців та інших осіб.

- ❖ Військовослужбовців, які загинули (померли) під час перебування на військовій службі, ховають з відданням військових почесностей згідно з вимогами Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України.
- ❖ При похованні військовослужбовців, які загинули (померли) під час виконання службових обов'язків, або тих, що мають особливі заслуги перед Батьківщиною, до складу почесного ескорту призначається військовий оркестр.
- ❖ У разі відсутності в гарнізоні військового оркестру або можливостей його відрядження у складі почесного ескорту для забезпечення поховань, військовий оркестр виділяється з найближчого гарнізону.

Підстава: Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затверджена наказом Міністерства оборони України від 05.06.2001 № 185, який зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19.06.2001 за № 524/5715 (глава 5).

Військовий поховальний ритуал проводиться в разі поховання:

- а) військовослужбовців, які померли (загинули) під час захисту ними незалежності та територіальної цілісності України;
- б) військовослужбовців, які померли (загинули) під час виконання обов'язків військової служби (проходження служби);
- в) померлих або загиблих учасників бойових дій, зазначених у [пунктах 19-24](#) частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";
- г) осіб з інвалідністю внаслідок війни, визначених [пунктами 1, 11-14](#) частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";
- г) військовослужбовців Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які за рішенням відповідних державних органів були направлені для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки або у відрядження в держави, де в цей період велися бойові дії;
- д) борців за незалежність України у ХХ столітті, визначених [пунктами 1-14](#) статті 1 Закону України "Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті";
- е) померлих вищих та старших офіцерів, звільнених з військової служби з правом носіння військової форми одягу, ветеранів війни та військової служби, які проходили військову службу у Збройних Силах України, Службі зовнішньої розвідки України, Службі безпеки України, Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національній гвардії України, Державній прикордонній службі України, Управлінні державної охорони України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, органах спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Підстава: Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993 № 3551-ХІІ

Ознайомитись із Законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>

Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України затверджений Законом України від 24.03.1999 № 550-ХІV

Ознайомитись із Законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-14#Text>

Стаття 83. Порядок проведення військового поховального ритуалу встановлено у [додатку 18](#) до цього Статуту.

Військовий поховальний ритуал не проводиться під час поховання (перепоховання) військовослужбовців, інших осіб, які загинули (померли) внаслідок вчинення ними злочину.

Стаття 84. **Перевезення військовослужбовця, який загинув або помер** під час виконання обов'язків військової служби, у тому числі який загинув (помер) **за межами України**, до місць прощання, вшанування та поховання (кремації) здійснюється **за кошти державного бюджету** та забезпечується:

- Міністерством оборони України,
- Службою зовнішньої розвідки України,
- Службою безпеки України,
- Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України,
- Національною гвардією України,
- Державною прикордонною службою України,
- Управлінням державної охорони України,
- іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями,
- органами спеціального призначення з правоохоронними функціями.

Підстава: Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України затверджений Законом України від 24.03.1999 р. № 550-XIV

Ознайомитись із Законом можна за посиланням:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550-14#Text>

III. Порядок поховання.

Стаття 11 Поховання померлого Закону України «Про поховання та похоронну справу»

- Поховання померлого покладається на виконавця волевиявлення померлого або іншу особу, яка зобов'язалася поховати померлого (чоловії/дружина, батьки/усиновителі, діти, сестра/брат, дід/баба, онук/правнук).
- Виконавцю волевиявлення померлого або іншій особі, яка зобов'язалася поховати померлого в день звернення видаються:

закладом охорони здоров'я

Лікарське свідоцтво про смерть

Відділом державної реєстрації актів цивільного стану

Свідоцтво про смерть, довідка про смерть, витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян

виконавчим органом сільських, селищних, міських (крім міст обласного значення) рад, Консульською установою чи дипломатичним представництвом України

Свідоцтво про смерть та довідка про смерть

Зазначені документи можуть надаватися за дорученням/довіреністю виконавця волевиявлення померлого або особи, яка зобов'язалася поховати померлого, **іншій юридичній чи фізичній особі**.

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.
Ознайомитись із законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

III. Порядок поховання.

Стаття 12 Надання ритуальних послуг

Закону України «Про поховання та похоронну справу»

• Виконавець волевиявлення померлого або особа, яка зобов'язалася поховати померлого, на підставі свідчення про смерть звертається згідно із статтею 8 цього Закону до

сільського голови

або

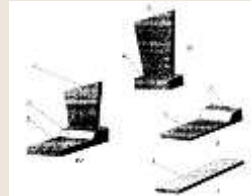
ритуальної служби

з приводу укладення відповідного договору-замовлення.

- Ритуальні послуги надаються за плату згідно з договором-замовленням, крім випадків, передбачених законом.
- Виконавець може надавати ритуальні послуги, визначені **необхідним мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг**, що затверджений наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 р. № 193 та зареєстровано у Міністерстві юстиції України 08.09.2004 р. за №1111/9710 (далі – НАКАЗ). До мінімального переліку відноситься:

1) Оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання.

4) Монтаж та демонтаж намогильної споруди при організації підпоховання в існуючу могилу.

2) Оформлення свідчення про поховання.

5) Кремація тіл померлих.

6) Запаювання оцинкованої труни.

3) Копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування намогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили).

7) Поховання та підпоховання урни з прахом померлих у колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю.

8) Зберігання урн з прахом померлих у крематорії.

9) Замощення урни з прахом померлого в колумбарну нішу.

10) Організація відправлення труни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України.

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись із законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

Ознайомитись із НАКАЗОМ можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-04#Text>.

III. Порядок поховання.

Стаття 25 Закону України «Про поховання та похоронну справу»

За зверненням виконавця волевиявлення померлого або особи, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, на території кладовища безоплатно виділяється місце для поховання померлого відповідно до затвердженої проектної документації.

За бажанням одного з родичів для поховання двох чи більше померлих виділяється місце для родинного поховання.

Після здійснення поховання померлого спеціалізоване комунальне підприємство (а в разі його відсутності – виконавчий орган сільської, селищної, міської ради) видає

виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, як користувачу місця поховання (користувачу місця родинного поховання)

відповідне свідоцтво

Стаття 26 Закону України «Про поховання та похоронну справу»

Поховання померлих може здійснюватися шляхом:

- закопування в могилі труни з тілом померлого;
- спалювання в крематорії труни з тілом померлого та закопування в могилі чи розміщення в колумбарній ніші урни з прахом померлого;
- розвіювання праху померлого.

З урахуванням етнічних, релігійних чи культурних традицій поховання померлих може здійснюватися іншим способом.

Поховання померлих здійснюється з дотриманням вимог санітарно-епідеміологічного законодавства.

Це свідоцтво дає право його пред'явнику на встановлення намогильних споруд у межах могили (родинного поховання), вирішення питання про проведення підпоховання, здійснювати інші дії, пов'язані з використанням місця поховання.

На могилах (місцях родинного поховання) можуть встановлюватися намогильні споруди, склепи за індивідуальним замовленням у межах, встановлених для могили (родинного поховання).

Встановлені намогильні споруди, склепи реєструються спеціалізованим комунальним підприємством (а в разі його відсутності - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради) у книзі обліку намогильних споруд, форму якої затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Забороняється здійснювати поховання інших померлих (підпоховання), встановлення намогильної споруди, склепу без згоди користувача місця поховання (користувача місця родинного поховання).

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись із законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

III. Порядок поховання.

Стаття 27 Закону України «Про поховання та похоронну справу» Реєстрація поховань померлих

- Кожне поховання та перепоховання померлих реєструється спеціалізованим комунальним підприємством (а в разі його відсутності - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради) або спеціалізованою державною організацією (у разі поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі) у книзі реєстрації поховань померлих, форма якої встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.
- У разі ліквідації кладовища книга реєстрації поховань померлих передається на зберігання до архіву органу місцевого самоврядування.

Стаття 28 Закону України «Про поховання та похоронну справу» Право власності на земельну ділянку

- Землі, на яких розміщені місця поховання, є об'єктами права комунальної власності, крім випадків, передбачених [статтею 23-1](#) цього Закону, і не підлягають приватизації або передачі в оренду.
- На території місця поховання не можуть бути розташовані об'єкти іншої форми власності, крім комунальної, за винятком випадків, передбачених [статтями 23-1](#) та [29](#) цього Закону.

Стаття 29 Закону України «Про поховання та похоронну справу»

- Власником колумбарної ніші вважається особа, яка придбала її за власні кошти.
- Власником намогильної споруди, склепу вважається особа, яка за власні кошти встановила цю споруду на могилі (місці родинного поховання).

Стаття 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» Утримання місць поховань.

- Утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховання знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету, крім випадків, передбачених [статтею 23-1](#) цього Закону.
- Утримання військових кладовищ, військових ділянок на цивільних кладовищах, військових братських та одиночних могил забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, органи виконавчої влади із залученням органів охорони культурної спадщини відповідно до їх повноважень.
- Утримання місць поховань, що перебувають на державному обліку як об'єкти культурної спадщини, забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад із залученням органів охорони культурної спадщини.
- Порядок утримання місць поховань військовослужбовців України, що знаходяться на території інших держав, та порядок утримання місць поховань іноземних військовослужбовців на території України визначаються відповідними міжнародними договорами України.
- Утримання в належному естетичному та санітарному стані могил, місць родинного поховання, колумбарних ніш, намогильних споруд і склепів здійснюється відповідно їх користувачами (власниками) за рахунок власних коштів.
- Порядок утримання кладовищ та інших місць поховання, передбачених [частиною першою](#) цієї статті, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Стаття 31 Закону України «Про поховання та похоронну справу» Охорона місць поховань.

- Охорону місць поховання забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, крім випадків, передбачених [статтею 23-1](#) цього Закону.
- Виконання будь-яких будівельних робіт у місцях поховань, на місцевості із залишками слідів давніх поховань, на територіях закритих кладовищ, а також у прилеглих до місць поховань охоронних зонах забороняється.
- Охорону місць поховань, що перебувають на державному обліку як об'єкти культурної спадщини, організують виконавчі органи сільських, селищних та міських рад, органи виконавчої влади із залученням органів охорони культурної спадщини відповідно до їх повноважень.
- У разі осквернення могил, місць родинного поховання, навмисного руйнування чи викрадення колумбарних ніш, намогильних споруд та склепів відшкодування матеріальних збитків здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету з наступним їх відшкодуванням за рахунок винних осіб згідно із законом.
- Порядок охорони місць поховання та порядок здійснення пов'язаних із цим витрат визначають виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, крім випадків, передбачених [статтею 23-1](#) цього Закону.

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись із законом можна за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

IV. Допомога на поховання та компенсація витрат на поховання.

Стаття 13 Допомога на поховання

Закону України «Про поховання та похоронну справу»

- Виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого, надається допомога на поховання.
- Розмір допомоги на поховання та порядок її надання виконавцю померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого, встановлює Кабінет Міністрів України, якщо інше не передбачене законом.

Стаття 14 Безоплатне поховання

Закону України «Про поховання та похоронну справу»

Безоплатно для виконання волевиявлення померлого або особи, яка зобов'язалася поховати померлого, здійснюється поховання:

в) учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності;

г) осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись із законом можна за посиланням:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

- Порядок надання допомоги на поховання деяких категорій осіб виконавцю волевиявлення померлого або особі, яка зобов'язалася поховати померлого затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року № 99.

Допомога на поховання померлої особи надається за останнім місцем її проживання з коштів місцевого бюджету на підстав:

- заяви;
- паспорта чи іншого документа, що посвідчує особу виконавця волевиявлення померлого або особи, яка зобов'язалася поховати померлого;
- довідки про смерть у розмірі, встановленого органом місцевого самоврядування виходячи з вартості ритуальних послуг.

Допомога на поховання надається в день звернення за нею протягом шести місяців після смерті особи у розмірі, встановленому на день смерті.

Ознайомитись із Порядком можна за посиланням:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/99-2007-%D0%BF#Text>

IV. Допомога на поховання та компенсація витрат на поховання

Виконавцю волевиявлення або особі, що зобов'язалася поховати померлого, який має особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, безоплатно надаються такі послуги:

- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
- доставка предметів ритуальної належності (завантаження на складі, перевезення, вивантаження на місці призначення та перенесення до місця знаходження тіла померлого);
- надання транспортних послуг (один автокатафалк та один автобус супроводження);
- перенесення труни з тілом померлого до будинку (квартири), до моргу, з будинку (квартири), моргу, до місця поховання;
- організація поховання і проведення ритуалу; - надання труни;
- надання двох вінків похоронних з траурними стрічками (з написом чи без нього);
- копання могили (викопування ручним чи механізованим способом, опускання труни у могилу, закопування, формування намогильного насипу та одноразове прибирання прилеглої території після поховання);
- надання урни; - кремація;
- поховання урни з прахом (закопування в могилі чи розміщення в колумбарній ніші та одноразове прибирання прилеглої території після поховання);
- спорудження надгробка.

Витрати на проведення безоплатного поховання осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, здійснюються за рахунок коштів державного бюджету, передбачених Мінсоцполітики за відповідною бюджетною програмою, на підставі договору-замовлення про організацію та проведення поховання, укладеного виконавцем волевиявлення або особою, яка зобов'язалася поховати померлого, з ритуальною службою чи сільським головою, шляхом перерахування коштів на рахунок виконавців ритуальних послуг.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 № 1445 затверджено Порядок проведення безоплатного поховання померлих (загиблих) осіб, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни.

Ознайомитись із Порядком можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1445-2004-%D0%BF#Text>.

Виконавцю волевиявлення або особі, що зобов'язалася поховати померлого учасника бойових дій, постраждалого учасника Революції Гідності або померлу особу з інвалідністю внаслідок війни, безоплатно надаються такі послуги:

- оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання;
- доставка предметів похоронної належності (завантаження на складі, перевезення, вивантаження на місці призначення та перенесення до місця знаходження тіла померлого);
- надання транспортних послуг (один автокатафалк та один автобус супроводження);
- перенесення труни з тілом померлого до будинку (квартири), до моргу, з будинку (квартири), моргу, до місця поховання;
- організація поховання і проведення ритуалу;
- надання труни;
- надання вінка похоронного з траурною стрічкою (з написом чи без нього);
- копання могили (викопування ручним чи механізованим способом, опускання труни у могилу, закопування, формування намогильного насипу);
- надання урни;
- кремація;
- поховання урни з прахом (закопування в могилі чи розміщення в колумбарній ніші та одноразове прибирання прилеглої території після поховання).

Видатки на поховання учасників бойових дій, постраждалих учасників Революції Гідності і осіб з інвалідністю внаслідок війни виділяються з бюджету Автономної Республіки Крим, обласних бюджетів, бюджетів м. Києва та Севастополя.

Порядок фінансування витрат на поховання або відшкодування витрат на здійснене поховання визначається в установленому порядку місцевими органами виконавчої влади.

Вартість ритуальних послуг, визначених для забезпечення безоплатного поховання, не повинна перевищувати середню ціну на відповідні ритуальні послуги, що склалася у відповідному регіоні. Додаткові ритуальні послуги оплачуються виконавцем волевиявлення або особою, яка зобов'язалася поховати померлого.

IV. Допомога на поховання та компенсація витрат на поховання.

Стаття 15 Закону України «Про поховання та похоронну справу»

Збройні Сили України, інші утворені відповідно до закону військові формування, а також Служба безпеки України, Міністерство внутрішніх справ України, Бюро економічної безпеки України, інші державні органи

- надають допомогу в проведенні поховання померлих сім'ям, батькам або іншим особам, які зобов'язалися поховати померлих:
 - військовослужбовців,
 - поліцейських,
 - осіб начальницького і рядового складу,
 - Державної кримінально-виконавчої служби України,
 - Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України,
 - осіб, які мають спеціальні звання Бюро економічної безпеки України,**які померли (загинули) під час проходження служби (виконання службових обов'язків)**
- компенсують матеріальні витрати на ритуальні послуги та на спорудження надгробків розмірах та порядку, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1185 (далі –Порядок).

Відповідно до вказаного Порядку **допомога** на проведення поховання померлої особи **виплачується** членам сім'ї, батькам або особі, яка здійснила її поховання, **протягом шести місяців з дати звернення за такою допомогою.**

Члени сім'ї, батьки або особа, яка здійснила поховання, для отримання допомоги:

1. мають звернутись протягом трьох місяців з дати смерті померлої особи до підприємства, установи, організації, утвореними для забезпечення виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби, **в яких померла особа проходила службу (виконувала службові обов'язки):**

- або до Міністерства юстиції України,
- або до його міжрегіональних управлінь з питань виконання кримінальних покарань та пробації,
- або до установ виконання покарань,
- або до слідчого ізолятора,
- або до навчального закладу,
- або до закладу охорони здоров'я,
- або до підприємства установ виконання покарань,
- або до інших підприємств, установ і організацій, що утворені для забезпечення виконання завдань

Державної кримінально-виконавчої служби, **в яких померла особа проходила службу (виконувала службові обов'язки);**

2. написати заяву для отримання допомоги (до одного з органів, що зазначені вище), що виділяється за рахунок коштів, передбачених на їх утримання, у розмірі прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на час її виплати;

3. надати документи:

- свідоцтво про смерть померлої особи,
- паспорт чи інший документ, що посвідчує особу члена сім'ї, батьків або особи яка здійснила поховання померлого.

Ознайомитись із Порядком можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1185-2015-%D0%BF#n8>

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись із законом можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

IV. Допомога на поховання та компенсація витрат на поховання.

Військовим формуванням, Державній спеціальній службі транспорту та Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації надавати сім'ям і батькам військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, допомогу в проведенні поховання і **компенсувати матеріальні витрати на ритуальні послуги та спорудження надгробків** у розмірі п'яти прожиткових мінімумів у розрахунку на місяць на одну особу, установлених законом на дату загибелі (смерті) військовослужбовця.

Підстава: постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2000 № 829 “Про грошове забезпечення військовослужбовців” (пункт 7).

Ознайомитись можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/829-2000-%D0%BF#Text>.

Для отримання компенсації виконавцю волевиявлення необхідно звернутись до управління соціального захисту міської ради за місцем проживання або до військової частини, враховуючи наявність/відсутність пільгового військового посвідчення учасника бойових дій у померлого (загиблого), для компенсації витрат.

Примірний перелік документів, які необхідно підготувати для подачі до військової частини:

- 1) Заява (пишеться у приміщенні військової частини за зразком).
- 2) Повідомлення про смерть (надається командиром військової частини).
- 3) Свідоцтво про смерть померлого (загиблого).
- 4) Свідоцтво про поховання померлого (загиблого).
- 5) Витяг з Державного реєстру актів цивільного стану громадян на поховання виписане на прізвище виконавця волевиявлення.
- 6) Лікарське Свідоцтво.
- 7) Довідка про причину смерті померлого (загиблого).
- 8) Паспорт, ідентифікаційний код виконавця волевиявлення.
- 9) Документи, що підтверджують спорідненість (Свідоцтво про шлюб/ Свідоцтво про народження) або нотаріальна Довіреність від родичів.
- 10) Реквізити банку виконавця волевиявлення для отримання компенсації (береться в установі банку, обов'язково з печаткою).

Примірний перелік документів, які необхідно підготувати для подачі до органу місцевого самоврядування (управління соціального захисту міської ради, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям):

- 1) Заява (пишеться у приміщенні за зразком).
- 2) Свідоцтво про смерть померлого (загиблого).
- 3) Свідоцтво про поховання померлого (загиблого).
- 4) Паспорт, ідентифікаційний код виконавця волевиявлення.
- 5) Реквізити банку виконавця волевиявлення для отримання компенсації (береться в установі банку, обов'язково з печаткою).
- 6) Квитанція або договір-замовлення, що укладений з ритуальною службою.
- 7) Пільгове військово-посвідчення учасника бойових дій (убд) померлого (загиблого).

Для уточнення інформації необхідно звертатись до військової частини або управління соціального захисту міської ради за місцем реєстрації померлого (загиблого).

V. Порядок перепоховання.

Стаття 21. Закону України «Про поховання та похоронну справу»

Перепоховання останків померлих

- Перепоховання останків померлих допускається у виняткових випадках:
 - за рішенням виконавчого органу сільської, селищної, міської ради
 - на підставі письмового звернення особи, яка здійснила поховання,
 - висновку органу санітарно-епідеміологічної служби,
 - лікарського свідоцтва про смерть,
 - дозволу виконавчого органу відповідної сільської, селищної, міської ради на поховання останків на іншому кладовищі.
- Перепоховання останків померлих може здійснюватися в інших випадках згідно із законодавством України.
- Перепоховання останків померлих, воїнів із братських і одиночних могил здійснюється з дотриманням вимог законів України ["Про охорону культурної спадщини"](#) та ["Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років"](#).
- Під час перепоховання останків померлих контроль за дотриманням безпечних умов праці протягом усього терміну ведення робіт здійснює виконавчий орган відповідної сільської, селищної, міської ради.
- Перепоховання останків померлих здійснюється за рахунок коштів особи, яка ініціює перепоховання.

- Відповідно до пункту 1 Перехідних положень Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. №2573-IX цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через 12 місяців з дня набрання ним чинності.
- Підпункт 21 пункту 3 Перехідних положень вказує: «у [частині першій](#) статті 21 Закону України "Про поховання та похоронну справу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 47) слова "висновку органу санітарно-епідеміологічної служби" виключити;».

Підстава: Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 року № 1102-IV.

Ознайомитись можна за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1102-15#Text>

Підстава: Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. №2573-IX

Ознайомитись можна за посиланням:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>

VI. Порядок отримання пільг.

Постановою Кабміну № [168](#) від 28 лютого 2022 року забезпечується право сім'ям загиблих осіб (зазначених у пункті 1) отримати компенсацію – одноразову грошову допомогу у розмірі 15 мільйонів гривень.

Для отримання компенсації у 15 млн гривень родині загиблого захисника або захисниці **необхідно звернутися до найближчого територіального центру комплектування та соціальної підтримки** (далі – ТЦК СП) і написати заяву про виплату одноразової грошової допомоги, додаючи отримані документи:

- свідоцтво про смерть (надає командира військової частини);
- витяг з наказу про виключення загиблого зі списку особового складу військової частини (надає командира військової частини у 10-денний термін);
- документ, що свідчить про причини та обставини загибелі військового (надає командира військової частини у 10-денний термін);
- витяг з особової справи про склад сім'ї військовослужбовця (надає командира військової частини у 10-денний термін);
- копію свідоцтва про смерть військового;
- копію лікарського свідоцтва про смерть;
- копії сторінок паспорта отримувача одноразової допомоги з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;
- копію свідоцтва про народження загиблого (для виплати допомоги батькам);
- копію свідоцтва про шлюб (для виплати дружині);
- копію свідоцтва про народження дитини (для виплати дітям);
- копію рішення суду або нотаріально посвідченого правочину, що підтверджуватиме факт перебування заявника на утриманні загиблого (надають особи, які не були членами сім'ї загиблого (померлого), але перебували на його утриманні).

Усі копії завіряють у ТЦК СП, який приймає документи для виплати одноразової допомоги, після чого у **15-денний термін** їх направляють до Департаменту соцзабезпечення Міноборони.

Спеціальна Комісія з розгляду питань, пов'язаних із призначенням і виплатою одноразової допомоги, отримавши документи, **має протягом 30 днів ухвалити рішення** про призначення компенсації або про відмову у виплаті.

У разі схвального рішення **документи**, розглянуті Комісією, **має затвердити міністр оборони України**.

Лише після цього кошти для виплати компенсації у розмірі 15 млн гривень перерахують на рахунок Командування Сухопутних військ ЗСУ, а уже звідти на рахунки членів сім'ї загиблого через обласні ТЦК СП.

Якщо членам сім'ї загиблого відмовили виплачувати компенсацію у розмірі 15 млн гривень, то це рішення можна оскаржити у суді.

Строк на звернення за одноразовою грошовою допомогою становить три роки з моменту смерті військового. Компенсація розподілятиметься порівну між кожним членом сім'ї.

Підстава: Постанова Кабінету Міністрів України «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» від 28.02.2022 р. № 168.

Ознайомитись можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2022-%D0%BF#Text>

Підстава: Наказ Міністерства оборони України від 25.01.2023 № 45, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.01.2023 за № 176/39232.

Ознайомитись можна за посиланням: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0176-23#Text>.

Для додаткової інформації можна звернутись до територіального центру комплектування та соціальної підтримки.